

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ascensus Moysis in montem Seu De Oratione Tractatus Tribus Stationibus ac vijs Purgatiua Illuminatiua Vnitiua distinctus

Crombecius, Johannes

Avdomari, 1618

1. De quæstionibus (quæ in hac vita orantibus obeße poßunt) ad superiorem referendis, deque earum remedijs.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38133

ecclesie, expectent donec finita oratione ad negotia necessaria revertamur, iuxta adiurationem sponsi in canticis *Adiuvo vos filia Ierusalem per capreas cervosque camporum, ne susciteis, neque evigilare faciatis dilectam, donec ipsa velit.*

Cat. 2. 7o

TEXTVS DVODECIMVS,

Habetis Aaron & Vr vobiscum si quid natum fuerit questionis referetis ad eos.

De questionibus (qua in hac vita orantibus obesse possunt) ad superiorem referendis, deque earum remedijs.

Prauidet Moyses difficultates quae in sua absentia occurrere possent, ipsique prospicit ac salutari consilio monet atque hortatur in omnibus ad Aaronem, & eius vicarium seu substitutum recurrant. Idem nobis in oratione, Dei que obsequio perseverare volentibus agere consultissimum est. multae namque quaestiones in nobis ac difficultates suboriuntur, sive cum corpore nostro sive cum conscientiae stimulis, sive cum proximis, Recurrendum est ad Aaronem & ad Vr. Id est ad eos qui praesunt nobis & conscientiarum nostrarum curam gerunt. Superiores vero alij ecclesiastici, & horum quidem

Quaestiones variae

116

Iudices quidem nonnulli religiosi, nonnulli saecula-
externi res: alij demque laici. Illorum quidam in
& inter- foro externo potestatem exercent: alij in
ni. foro interno. Externi iudices sunt Reges,
 Praetores, iudices: & in ecclesiasticis Episcopi,
 Officiales, Praelati religionum qui de
 causis cognoscunt iuridice, & unicuique
 subdito ius reddunt. Interni vero sunt pasto-
 res, & qui à confessionibus sunt. *Habetis Aaron*
& Vr vobiscum: si quid natum fuerit quaestio
referetis ad eos. Non omnia referuntur ad ex-
 ternos iudices: ea tantum solemus referre,
 quae eis cognita volumus & quae maiorem
 habent difficultatem, quaeque bonum com-
 mune, & ius alienum concernunt. Ad non-
 nullos tamen plura referenda videntur &
 maxime, quae pertinent ad externam gubernationem,
 quales sunt Praelati religionum, sine
 quorum directione, religiosus subditus vive-
 re, agereque plerumque nec potest nec de-
 bet. Et si quaestio inter subditos oriatur, ad
 eum tanquam ad Aaronem referendum
 erit.

Potestas
sacerdo-
tum du-
plex.

2. Est enim in Praelatis potestas duplex, alia
 ordinis alia iurisdictionis. Potestas ordinis à
 Christo confertur, dum sacerdotes initiantur
 sacris. *Accipiunt enim Spiritum Sanctum & pote-*
statem peccata remittere. Hanc habent Sacer-
 dotes omnes novae legis. Potestas iurisdictionis
 duplici ratione in Praelatis residet; vel ad
 regendum

regendos subditos in externo foro (in quo 2.
 & mandata condere ac promulgare & legū *Jurisdic-*
 prævaricatoribus ac rebellibus pœnas statue- *tionis.*
 re ac infligere possunt) vel ad spirituales fun-
 ctiones, quæ sine huiusmodi potestate expleri
 non possunt. Qualis est dispensatio in votis;
 à vinculo excommunicationis, & censuris
 ecclesiasticis & hæc quidem in foro externo.
 Eadem verò potestas jurisdictionis latissime
 quoque patet in foro cōscientiæ. Potest enim
 Confessarius si res ita exigit, & pro pœni- *Confessa-*
 tentis salute & fructu leges præscribere, pœ- *rii potes-*
 nas decernere, beneficium absolutionis ne- *tas.*
 gare, à peccatis solvere. Hæc verò, effectus
 esse jurisdictionis nemo dubitat. Vnde is in
 quem hæc exercentur, subditus esse debet
 confessario; sive quia superior eius est, sive
 per delegationem potestatis.

3. Prælatos verò religionū, vti & Episcopos
 iustas ob causas, certorum criminum absolu- *Casuum*
 tiones sibi reservare, vsus ecclesiæ testatur, *reserva-*
 sic vt ipsa absolutio non valeat, si secus fieri *tio.*
 contingerit. Vt cum ab excommunicatione
 aliqua, homicidio vel sacrilegio absolvendi
 potestas reservatur, is qui ab alijs peccatis ab-
 solvere potest; eius confessionem non debet
 excipere, qui aliquo istorum casuum refer-
 vatorum laqueo esset innodatus. Potest &
 idem Prælati iustas ob causas inhibere ne
 sui subditi, habentes huiusmodi conscientiæ
 vinculum

M

vinculum

vinculum, alijs confiteantur, quam à se designatis; etiam si alijs ad confessiones excipendas omnium ad se venientium, diplomate apostolico cum amplissima potestate admodum foret; præsertim si crimina illa cum periculo scandali, vel recidivi, vel cum damno temporis essent coniuncta. Qui enim secus tentaverit minus esset dispositus ad absolutionem, quam ex natura rei, tum quia præcipienti cum causa superiori, habenti que præcipiendi potestatem, parere non vult. Et quamvis delegatam à Pontifice Confessarius auctoritatem habeat, nec illa per Prælati mandatum tollatur: tollitur tamen ob defectum legitimitatis dispositionis: mandato quoque superioris, si dicto confitendi libertas restringitur quæ sibi ademit, cum obedientiam professus est.

4. Possunt & iidem Prælati, prohibere subditis, ne promiscuè alijs quam a se designatis, præsertim diplomate pontificio carentibus, confiteantur peccata lethalia, etsi non sunt reservata: alioquin graves abusus, & incommoda in ordines religiosos importarentur. Ex quibus liquet quænam quæstiones ad Prælatos, quæ ad Vr; quæ nempe ad Prælatos, quæ ad confessarios referri debeant.

*Quibus
confessio
fieri de-
beat.*

*Potestas
ecclesia
subordi-
nata.*

5. Et vt aliqua in particulari explicentur Dominus priusquam ex eorum sedes repelleret, suo loco vicarios constituit Pontificis in primis Romanum; penes quem superioris potestatis

potestas per totam ecclesiam residet: ei sub-
 sunt Episcopi; Episcopis Pastores & Prælati
 non pauci; quamquam alij Pontifici Romano
 proxime subijciuntur. Quisque in suo gradu
 hinc Christi Domini vicarijs ac subdelega-
 tis parere in omnibus, vbi peccatum non cer-
 neretur, pro potestate imperantibus tene-
 tur. Hinc Beatus Apostolus *Non est potestas*
nisi à Deo, & qui resistit potestati, Dei ordina-
tionem resistit. nec subditus grave reputare debet
 imperium, quod vehiculi loco, ad caelum
 properanti, à Deo proponitur. Longè enim
 difficilius est bene sapienterque præcipere,
 quam obedire. Submite iudicium & volun-
 tatem, & cætera levia sunt. Si quæ ergò quæ-
 stio inter religiosos, Christo absente, seu in
 longinquam regionem profecto, nata fuerit;
 ad Aaronem referre necesse erit. Ipse Præ-
 latus cuique parti præscribet, quid magis in
 Domino, pro iustitia & cuiusque bono ex-
 pediat.

Rom. 13
1.

6. Oritur quoque subinde quæstio de ne-
 cessitatibus corporis. Non ferunt nonnulli
 rigorem ordinis, queruntur sibi necessitates
 & religiosas commoditates deesse; vestes
 opportunas negari; recreationes restringi.
Habetis Aaron. Illi si patres sunt & non domi-
nantes in clerico, & vos boni filij fueritis, non
negabunt vobis opportuna vite subsidia ac
solatiola. si non faciant, putatote vos esse

Corporis
necessitates.

Exod. 24
39.
Petr. 5. 2

M² Christi

VVI
216

Christi pauperes, nec tantum meritos, quod
 tum vobis a Domino suppeditatur: multo
 esse meliores vobis, qui maioribus angustiis
 ac penuria premantur, qui que libenter col-
 ligerent micæ, quæ cadunt de mensa vestra.
 Vos apostolicam vitam sectari, Apostolo
 spicas subinde auulsas edisse premente ne-
 cessitate; vos nondum ossibus herere, nos
 nullos, in summa vestra inedia, pingues
 obesos apparere; idque singulari Dei bene-
 ficio, vestræ patientiæ, ac paupertati dona-
 tum. Non deesse, qui etsi abundant, laxari semper
 velint religiosam inopiam: nunquam vobis
 quietius futurum, quam primæ institutionis
 sanctorumque patrum scita servandum.
 Qui contentus esse possit, eum esse mortali-
 ditissimum & locupletissimum.

7. Accedit sobrietatem orationis esse
 manam administram, aut etiam comitem.

Tob. 12 est oratio cum ieiunio & elemosyna. Oratio enim
 8. omnes vires animi corporisque asciscit, &

hominem ad tam sublimis negotium
 summo Deo peragendum erigat. Verum
 nihil ita sursum ascendentem spiritum
 primit, ut fumi ac vapores è cibo potius
 excitati. Stare namque velut tabularum qua-
 dam aut obstaculum ingens, supra capita
 minis videntur, nec quidquam sacri feru-
 è corde igneo manantis elevari sinunt: &
 etiam obistentes deprimunt, & in tenentur

*Intem-
 perantia
 oratione
 impedit.*

præcipi

precipites agūt Natura deinde à cibo sumpto
 quietē postulat digestionem faciendā in quam
 omnes vires impendit, tanquā in sui ne-
 cessariam conservacionem. Vnde hebetio-
 res sumus à refectione, & propensiores ad
 somnum, quā ad orationem invenimur,
 etiam nolentes, & inviti. Huc facit; in capite
 precipuos mentis vigere sensus, ac potentias:
 in eo operationes intellectuales exerceri, vt
 pote, vbi sedes orationis, à summo artifice
 collocata est: at ciborum repletione ac ne-
 bulis, illa potentie obtenebescunt. Quem-
 admodum enim, cum ex olla bulliente fu-
 mus ac nebule sursum ascendunt, vaporibus
 & exhalatione, (quæ ab operculo excipiun-
 tur & reverberantur) humor liquatur, qui
 rursum infernè deprimitur. Ita & qui post
 cibum copiosum mentalibus exercitijs ani-
 mum appellant, nebulis ac vaporibus obruti,
 coguntur naturæ importunitati, quietē som-
 numque expetentis, succumbere. Omitto
 regnum Dei non esse escam & potum, &
 quod necessitatē excedit ad regnum Dei nō
 pertinere. Generat enim nō devotionis sen-
 sus, sed inanes, futiles, impuras cogitationes,
 risus, cachinnos, salutis incuriam, vanilo-
 quia, oculorum sensuumque neglectum,
 motus libidinosos, audaciam, oblivionem
 Dei, & quod deterrimū est, multorū anno-
 rum cum virtute transactorum labores ab-
 sorbet

M 3

sorbet

 15
 Sobrieta
 tis laus

forbet. Chryſoſtomus verò arbitratur in
 iunium creare in animis hominum alas ſpi-
 rituales, quibus ad Deum aſcendat: atque
 elevatos ſub pedibus tranſitoria omnia con-
 templari, ac calcare. Ut enim navis in
 onulta ponderibus, nec gravata, celes-
 timè volat; & vento, remis, aut aquæ
 cundo fluxu rapitur; ita & qui ſobrietatem
 ſectantur, eaque delectantur, facilè in Deum
 aſſurgunt, & ſine impedimento perveniunt.
 Quare ſi quid circa corporis neceſſitates
 binde quæſtionis occurrit, ſi quid circa
 cia partim domeſtica, partim ſecularia
 qua verborum contentiones; denique ſi
 pacem & quietem animi interturbant;
petis Aaron & Vr vobiſcum, reſeratis ad eos.

SECTIO SECUNDA.

*De quæſtionibus qua ad confeſſarium reſerri debent
 & inter cætera de ſcrupulis.*

EXpedi in eccleſia Dei præter Episcopos
 & Prælatos conſtitui Paſtores ac confeſ-
 ſarios, qui conſcientiarum curam habeant
 eas regant nomine Chriſti Paſtoris optimi
 qui animam ſuam poſuit pro ovibus
 qui ad libertatem conſcientiarum ſal-
 vandam præficere voluit aliquos qui auctori-
 tate è celo tradita cum ſigillo ſeveriſſimo
 firmo